

18. 7. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Postup získání zaměstnání občanů Ukrajiny přicházejících do České republiky - aktualizováno

Zájem ukrajinských občanů o zaměstnání, kteří přicházejí do České republiky v důsledku ruské válečné agrese, neopadá a dále se vyvíjí i právní úprava a regulace souvisejících otázek. V tomto článku Vám přinášíme přehled, jak je možné pro ukrajinské občany získat zaměstnání.

Příjezd občanů Ukrajiny do České republiky

Obecně platí, že občané Ukrajiny mohou na základě svých biometrických pasů překračovat státní hranice ČR bez nutnosti vyřízení vstupního víza (bezvízový styk). Občané Ukrajiny, kteří přijíždějí na území ČR v rámci bezvízového styku, případně, jejichž krátkodobé vízum končí (v rámci 14 dnů), mají možnost si zažádat o speciální dlouhodobé vízum.

Uprchlíci z Ukrajiny mohou do České republiky vstoupit na základě bezvízového styku, který jim umožňuje v České republice pobývat po dobu 90 dní. Na dobu bezvízového pobytu je důležité, aby si ukrajínští občané sjednali cestovní zdravotní pojištění. Zároveň mají v případě ubytování v soukromí povinnost zaregistrovat se na Policii ČR, a to do 30 dnů (došlo k prodloužení) ode dne vstupu na území. Pokud se nejedná o ubytování v soukromí, tuto registraci vyřizuje ubytovatel.

Dále mohou přicestovat ukrajínští občané na základě krátkodobého víza či se mohou vrátit občané, kteří mají v České republice dlouhodobý pobyt.

Pokud by nastala situace blízkého konce platnosti krátkodobého víza bez možnosti prodloužení a odcestování, mohou se ukrajínští občané ve čtrnácti dnech před skončením platnosti krátkodobého víza dostavit na pracoviště odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR, kde jim bude vydáno speciální dlouhodobé vízum. Prodloužení dlouhodobého pobytu se řeší standardní cestou.

Od 25. 2. 2022 Ministerstvo zdravotnictví ČR zrušilo povinnost pro občany Ukrajiny přijíždějící do ČR cestou z Ukrajiny, vyplňovat příjezdový formulář a mít negativní PCR či očkovací certifikát.

Více informací, otázky a odpovědi, kontakty a další informace na [speciální webové stránce Ministerstva vnitra ČR](#).

Dočasná ochrana

Na základě Rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022 byl v České republice přijat soubor zákonů tzv. Lex Ukrajina, který s účinností od 21. 3. 2022 zavádí dočasnou ochranu pro ukrajinské občany, a to aktuálně do 31. 3. 2023. Lhůta pro vyřízení žádosti je 60 dnů.

Žádost o dočasnou ochranu nahradila speciální vízum a její udělování probíhá stejným způsobem jako proces žádosti o speciální vízum. Osoby, kterým již bylo speciální dlouhodobé vízum uděleno, budou automaticky převedeny do systému dočasné ochrany.

Režimu dočasné ochrany a s tím souvisejícími právy a podporami mohou dosáhnout pouze ti ukrajinští občané, kteří zároveň nejsou občany jiného členského státu EU.

K výkonu práce na území ČR musí mít ukrajinští občané vyřízení právě výše uvedenou dočasnou ochranu. O tu je nutné požádat osobně na některém z pracovišť Ministerstva vnitra ČR – přehled [zde](#) nebo na pracovišti Policie ČR.

Lze žádat v Krajských asistenčních centrech pomoci Ukrajině. Jejich seznam zde: <https://www.mvcr.cz/clanek/seznam-krajskych-asistencnich-center-pomoci-ukrajine.aspx>.

Pro kladné vyřízení žádosti je nutné splnit podmínky dočasné ochrany a předložit následující:

- vyplněnou žádost o dočasnou ochranu, dostupná [zde](#),
- platný cestovní pas,
- fotografii ve formátu 45 x 35 mm.

Žadatelé o dočasnou ochranu, kteří nebudou mít bydlení zprostředkováno krajským asistenčním centrem, budou muset nově prokázat zajištění ubytování.

V případě udělení dočasné ochrany dojde automaticky k zařazení do veřejného zdravotního pojištění (aktuálně na dobu 150 dní) a je možné žádat na Úřadu práce o mimořádnou okamžitou pomoc na pořízení základních potřeb pro začátek života v České republice, a to ve výši 5.000,- Kč. Uvedenou podporu je pak možné ještě pobírat dalších pět (5) měsíců, pokud osoba prokáže, že pomoc v hmotné nouzi potřebuje (těmi nebudou ti se zajištěným bezplatným ubytováním, stravou a základními hygienickými prostředky).

Všichni držitelé dočasné ochrany jsou pro účely zaměstnanosti považováni za cizince s povoleným trvalým pobytem a získávají volný přístup na trh práce a mohou vstupovat do evidence uchazečů o zaměstnání.

Ohlášení volného pracovního místa u Úřadu práce ČR a postup zaměstnavatele

Zaměstnavatelé, kteří mají zájem zaměstnat cizí státní příslušníky mohou ohlásit volné pracovní místo na krajské pobočce Úřadu práce ČR podle místa výkonu práce a současně vyjádřit zájem zaměstnat cizince na základě povolení k zaměstnání. V tuto chvíli to však není nezbytně nutné.

Volné pracovní místo mohou zaměstnavatelé ohlásit prostřednictvím formuláře dostupného [zde](#).

S ohledem na zaměstnávání ukrajinských občanů se speciálním vízem se neuplatní test trhu práce a volné pracovní pozice je možné obsazovat okamžitě.

Nalezení pracovního místa a uzavření pracovní smlouvy se zaměstnavatelem

Volné pracovní místo je možné najít přímým navázáním kontaktu se zaměstnavatelem, na doporučení či například prostřednictvím databáze Úřadu práce ČR (<https://www.uradprace.cz/web/cz/volna-mista-v-cr>) nebo na portálu jobs.cz (https://www.jobs.cz/prace/?suitable-for=ukraine_refugees).

Ukrajínští občané, jimž bylo uděleno speciální vízum nebo dočasná ochrana, mohou vstupovat do evidence uchazečů o zaměstnání na Úřadu práce ČR.

Povolení k zaměstnání již není třeba

Po kladném vyřízení žádosti o dlouhodobé vízum nebo po udělení dočasné ochrany již není nutné s účinností od 21. 3. 2022 žádat o pracovní povolení, protože cizinci s dočasnou ochranou jsou považováni za cizince s uděleným trvalým pobytem na území ČR.

Postup zaměstnavatele po získání zaměstnance (informování a evidence)

Zaměstnavatel nejpozději v den nástupu do zaměstnání musí dle ustanovení § 87 zákona o zaměstnanosti informovat příslušnou krajskou pobočku Úřadu práce ČR o této skutečnosti dle stávajících pravidel – formulář [zde](#).

Každý zaměstnavatel má povinnost vést evidenci cizinců, které zaměstnává v rozsahu dle ustanovení § 102 zákona o zaměstnanosti.

Práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců

Zaměstnavatelé musí při zaměstnávání ukrajinských občanů dodržovat stejná pravidla zákoníku práce a zákona o zaměstnanosti jako u ostatních zaměstnanců, mimo jiné spravedlivé a rovné zacházení, bezpečné pracovní podmínky, písemnou formu pracovní smlouvy, garantovanou minimální mzdu, placení zdravotního a sociálního pojištění zaměstnavatelem, placenou dovolenou a nemocenskou.

Mezi povinnosti zaměstnanců patří, opět bez zvláštní odlišnosti, zejména (i) řádně pracovat a plnit pokyny nadřízených, (ii) dodržovat veškeré pracovní předpisy a (iii) nejednat v rozporu se zájmy zaměstnavatele.

Mezinárodní ochrana

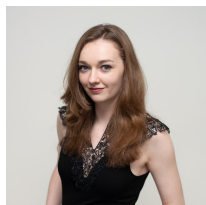
Na základě zákona č. [325/1999](#) Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, mají ukrajinští občané také možnost požádat o udělení azylu či tzv. doplňkové ochrany pro důvodné obavy z nebezpečí vážné újmy, která by hrozila při návratu do domovské země.

Řízení o mezinárodní ochraně může dosahovat délky až 18 měsíců. Zároveň, pokud cizinec řádně požádá o udělení doplňkové nebo mezinárodní ochrany, nemůže být po dobu prvních 6 měsíců legálně zaměstnán.

Novým zákonem se nicméně všechna řízení o udělení mezinárodní ochrany pozastavují po dobu platnosti speciálního dlouhodobého víza. Na takovou osobu se pak nehledí jako na žadatele o mezinárodní ochranu a nevztahují se na něj z toho plynoucí omezení.

Mgr. Jakub Málek,
managing partner

Kateřina Roučková,

právní asistentka

[PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.](#)

Futurama Business Park
Sokolovská 668/136d
186 00 Praha 8 - Karlín

Tel.: +420 227 629 700

E-mail: info@plegal.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)